

Arkivsak-dok. 25/01802-2
Saksbehandler Kristin Furuløkken

Saksgang	Møtedato
Utvalg for landbruk	24.10.2025

Saksframlegg

Høringsuttalelse fra Farsund kommune – endringer i jordlova og skogbrukslova - omdisponering fra skog til beite og overtredelsesgebyr

Kommunedirektørens innstilling:

Farsund kommune, Utvalg for landbruk, vedtar å sende utkast til høringsuttalelse slik det går fram av dette saksframlegg.

Vedlegg

Høringsbrev - forslag til endringer i jordlova og skogbrukslova mv
Høringsnotat om endringer i jordlova og skogbrukslova mv. (omdisponering fra skog til beite og overtredelsesgebyr)¹

Saken kort fortalt

Landbruks- og matdepartementet har sendt ut forslag til endringer i jordlova og skogbrukslova på høring. Det foreslås blant annet at det skal innføres søknadsplikt ved omdisponering av skog til innmarksbeite, og at det skal innføres regler om overtredelsesgebyr for å sikre bedre kontroll og etterlevelse. I tillegg foreslås en mindre justering i § 12 i skogbrukslova for å tydeliggjøre kommunens rolle i saker som gjelder verneskog.

Frist for høringssvar er 1. november 2025.

Bakgrunn

Landbruks- og matdepartementet ønsker bedre oversikt over hvor mye skog som omdisponeres til innmarksbeite. I dag er det ingen søknadsplikt, og grunneier kan fritt gjøre slike endringer. Det uttrykkes bekymring for at dette kan brukes som en måte å unngå foryngelsesplikten på – altså kravet om å plante ny skog eller sikre naturlig foryngelse innen tre år etter hogst. Departementet peker på at omfattende omdisponering kan føre til avskoging og svekke Norges klimamål, ettersom skog binder store mengder karbon. Det vises også til mulige konflikter med miljøsertifisering av tømmer og avskoging.

Høringsnotatet gir en gjennomgang av gjeldende regelverk, forslag til endringer og begrunnelsene for disse. Høringsnotatet er vedlagt.

Under er utkast til høringsuttalelse:

Høringsuttalelse fra Farsund kommune – endringer i jordlova og skogbrukslova - omdisponering fra skog til beite og overtredelsesgebyr

Farsund kommune opplever ikke at etablering av beite for å omgå foryngelsesplikten er et utbredt problem i vår region. Vi ser derfor ikke behov for den foreslåtte endringen. Dersom dette er et reelt problem andre steder i landet, og det er behov for kontroll, foreslår vi at det innføres **meldeplikt ved hogst** for grunneiere som ønsker å etablere beite på arealet. Vi ser ikke behov for en egen søknadsordning.

Oppsummering av Farsund kommunes høringsuttalelse:

- De foreslåtte bestemmelsene bør gjelde både innmarks- og utmarksbeite. Foryngelsesplikten bør falle bort ved reell etablering av begge typer beite.
- Ved omdisponering fra skog til beite bør det være **meldeplikt**, ikke søknadsplikt.
- Kommunen bør følge opp meldingen med kontroll tre år etter hogst, og vurdere arealet etter gjeldende retningslinjer - *retningslinjer for foryngelsesplikt og omdisponering av skogareal til beite*
- Der beite ikke er reelt etablert, bør det vurderes pålegg om tilplanting.
- Mulighet for overtredelsesgebyr vil understreke skogeiers ansvar og plikter.

Begrunnelse og kommentarer til høringsnotatet:

1. Innmarks- og utmarksbeite bør likestilles

I vårt distrikt er utmarksbeite i noen områder mer vanlig enn innmarksbeite. Utmarksbeite dekker ofte større arealer, er rimeligere å etablere og har lavere krav til vegetasjon. Det gis ikke arealtilskudd til utmarksbeite, men tilskudd per dyr som beiter i utmark. Dette er særlig aktuelt for eiendommer med lite jordbruksareal, slik som mange steder i Agder. Eksempelvis går mange ammekyr på utmarksbeite. Noen kombinerer dette med foryngelse, andre ønsker å holde arealet åpent.

2. Unngå unødig byråkrati – innfør meldeplikt

Vi ønsker ikke en ny søknadsordning. Meldeplikt ved hogst gir oversikt over arealene og kan enkelt integreres i eksisterende digitale systemer, som for eksempel Landbruksdirektoratets løsning for klimabetinget produksjonssvikt. Tre år etter innmelding bør kommunen kontrollere arealet og vurdere det etter indikatorene i retningslinjene. Der omdisponeringen ikke er reell, bør det gis pålegg om foryngelse. Vi støtter forslaget om overtredelsesgebyr som virkemiddel.

3. Rapportering – behov for bedre systemer

Vi ønsker å løfte et hjertesukk: dagens digitale systemer mangler funksjonalitet for å generere rapporter som viser utvikling i arealdata fra søknad til kontroll. Dette gjør rapportering tungvint. Vi oppfordrer staten til å utvikle smartere saksbehandlingssystemer som tar hensyn til kommunenes behov for effektivisering.

4. Eksisterende kontaktpunkter ved etablering av innmarksbeite

Grunneiere som vil etablere innmarksbeite bruker ofte husdyrgjødsel for å forbedre næringstilgangen. Dette utløser søknadsplikt og gjør at kommunen allerede kommer i kontakt med de fleste som omdisponerer skog til innmarksbeite. Kommunen oppdaterer også arealstatus i AR5, og grunneier kan ikke søke arealtilskudd før dette er gjort.